בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ד**', **ג**' ב**שבט** תשס"ב (**16** בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אתמול, **ב**' ב**שבט**, לפני 14 שנה, אבד זאב מן הארץ – יום פטירתו של **זאב ווילנאי** בשנת תשמ"ח(1988-5748). האיש שהיה לאגדה בחייו נולד בשנת 1900 בעיר קישינב שברוסיה ועלה ארצה עם הוריו בהיותו בגיל 6. כבר בגיל 17 הופיע שמו בדפוס: הנער "תרם" שמות ערביים לצמחי ארץ-ישראל בספרו של אפרים הראובני, "*שמות צמחי א"י*". בגיל 25 נשלח ללמד בבית-ספר במושבה הר-טוב אשר בארץ שמשון הגיבור. כאן גמלה בלבו ההחלטה להקדיש חייו לאהבת הארץ. בספרו "ואהבת ל**ארצ**ך כמוך" כתב ווילנאי: "אני מאמין שאין דבר טוב יותר לחוש את הקשר לארץ-ישראל, מאשר להלך בה לאורכה ולרוחבה, לחצות את עמקיה, ולהעפיל אל פסגות הריה ולסייר בשביליה... אתה מרגיש את הקשר האמיתי לארץ-ישראל ואת היותך בן הארץ הזאת." [עלון זמן. מקום – שבט תשס"א]

***

היום, **ג**' ב**שבט**, בשנת תרצ"ג(1933-5693), עלה **אדולף היטלר** (ימ"ש) לשלטון בגרמניה. הוא התמנה לראש הממשלה ע"י הנשיא הינדנברג. גל של פרעות אלימות פקד את היהודים בעקבות נצחונה של המפלגה הנאצית בבחירות באותו חודש. תכניתו של היטלר לסלק את היהודים מגרמניה, כפי שנוסחה בספרו "**Mein Kampf**", הפכה למדיניות הרשמית של הרייך. השלטונות הנאציים החלו לפרסם צווים וחוקים, שנועדו לסלק את היהודים מהחיים הציבוריים ולאלצם לנטוש את גרמניה. ואמנם, העלייה לארץ-ישראל מגרמניה, שהחלה בחודשים הקודמים, התגברה מחודש לחודש.

יחד עם זה הוקם היום רשמית מפעל "**עליית הנוער**", שמטרתה היתה להעלות ילדים ובני נוער לארץ-ישראל, ללא הוריהם. בתחילה, מפעל זה פעל לעליית הנוער מגרמניה, ולאחר מכן גם מארצות אחרות. את הרעיון לארגן את עליית הנוער העלתה לראשונה **רחה פרייאר** שנה לפני-כן, ב1932, על רקע מצוקת הנוער היהודי בגרמניה שנפלט ממקומות עבודה. כוונתה היתה לרכז נוער זה, להעלותו לארץ, ולתת לו חינוך והכשרה מקצועית חקלאית במסגרת ההתיישבות העובדת, בעיקר בקיבוצים. תחילה הופעל הארגון באמצעות האגודה "עזרה לנוער יהודי" ואחרים. אך אחרי עליית הנאצים לשלטון בגרמניה, הוקמה במסגרת הסוכנות היהודית בירושלים "לשכה לעליית הנוער". בראש הלשכה הועמדה **הנרייטה סולד**, מייסדת ארגון "הדסה" בארה"ב (ואחת מחסידיהם של מרטין בובר ויהודה מגנס בהתנגדותה להקמת מדינה יהודית בארץ-ישראל). הארגון נשא בעיקר העול הכספי של עליית הנוער. ב19 בפברואר 1934 עלתה לארץ חברת הנוער הראשונה מגרמניה, ברשיונות עליה שהושגו לצורך זה ממשלת המנדאט. תאריך זה, (ד' אדר 5694), נקבע רשמית לראשית מפעל עליית הנוער בארץ. מעליית הנאצים לשלטון בגרמניה ועד גמר קליטתם של "שארית הפליטה" אחרי מלה"ע ה-II עלו לארץ והתחנכו במסגרת עליית הנוער מעל ל30,000 בני נוער וילדים. מתוך מספר זה עלו 5000 בני נוער עד פרוץ המלחמה, עוד כ9000 עלו בעת המלחמה, ו16,000 אחרי-כן. מספרים אלה מציבים את **עליית הנוער** בראש מפעלי הצלת ילדים ונוער בתקופת השואה.
[ספר המאה/ ואלה תולדות...2000/האנציקלופדיה של השואה]

***

"...ועת צרה היא ליעקב וממנה יוושע." [ירמיה ל' 7]

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בנֵנו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע בתוך שאר חולי ישראל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ד**', **ג**' ב**שבט** תשס''ב (**16** בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

וכזכור לכולנו מאותם הימים ה'משוגעים' של לפני 11 שנה, החלו ה"סקאד"ים ליפול, ר"ל...

"...ועת צרה היא ליעקב וממנה יוושע." [ירמיה ל' 7]

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בנֵנו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע בתוך שאר חולי ישראל